

NORMAN WARREN

Luka nam odkriva smisel življenja

DEJSTVA, NE PA DOMIŠLIJA

Kdo je bil Jezus? Kakšen je bil? Na ta vprašanja odgovarja evangelist Luka.

Luka je bil zdravnik z jasnim znanstvenim mišljenjem. Rad je podajal svoja dejstva naravnost. Njegov cilj je bil napisati Jezusovo zgodbo tako, da bi njeni bralci vedeli, da je krščanska vera zgrajena na zgodovinskih dejstvih in da ni pravljica. Dobil je podatke iz prve roke, od ljudi, ki so bili tam, ki so poznali Jezusa, ga slišali in začeli zaupati vanj.

Beseda "evangelij" pomeni dobro novico. In to nam hoče Luka povedati: Dobro novico. Njegova knjiga govori o Jezusu. Včasih rečemo: Drži kot Sveto pismo. In s tem mislimo: Vse to je res. Luka želi, da vemo, da je vse, kar je napisal, resnično in da se je resnično zgodilo. Jezus je bil resnična oseba, živel je na Zemlji, v Izraelu, v času, ko so ga Rimljani okupirali. Luka nam kaže Jezusovo ljubezen do ljudi, otrok, zavrženih in bolnih. Pokaže nam tudi, da je Jezus več kot samo navaden človek, več kot samo velik učitelj in zdravnik, da je Bog.

Luku gre predvsem za to, da bi bralci spoznali Jezusa in mu sledili.

KDO JE BIL JEZUS?

Že na začetku nam Luka pove, da je Jezus Božji sin. Ko je angel prišel k devici Mariji in ji naznanil, da bo imela sina, je rekel: "Glej, spočela boš in rodila sina in daj mu ime Jezus. Ta bo velik in se bo imenoval Sin Najvišjega. Gospod Bog mu bo dal prestol njegovega očeta Davida." (Lk 1, 31-32) Ona je vprašala angela, kako se bo to zgodilo. Angel ji je odgovoril: "Sveti Duh bo prišel nadte in moč najvišjega te bo obsenčila. Zato se bo tudi sveto, ki bo rojeno, imenovalo Božji Sin." (Lk 1,35)

Luka to razčisti že na samem začetku. Jezus je v celoti človeško bitje, rojen iz človeške matere, z običajnimi procesi človekovega nastanka, odraščal je kot vsak drug deček z vsemi človeškimi čustvi, le da ni imel človeškega očeta. Sveti Duh je zasejal seme v Marijo in Jezus je bil rojen iz device – Božji sin, v polnosti Bog, Bog na Zemlji, da bi ga lahko razumeli in sprejeli.

KAKŠEN JE BIL JEZUS?

Luka prikaže Jezusa kot gospodarja vsake situacije, vedno je bil pripravljen pomagati vsakomur, pa če je bil Jud ali Rimljan.

Luka mojstrsko slika z besedami, ima čudovit čut, da opiše dogodke. Prisotni smo lahko v sinagogi v Nazaretu, ko Jezus začenja svoje učiteljsko poslanstvo. Lahko smo na vrhu griča, kjer skuša množica umoriti Jezusa. Lahko začutimo besneč vihar, ki se ga učenci bojijo, toda Jezus spregovori in vihar se poleže. Z nekaj potezami peresa Luka postavi sceno pustega griča v Gerasi, kjer obsedenec vpije na Jezusa iz groba, toda Jezus se ga dotakne in ta ozdravi. Luka medicinsko natančno opisuje različne bolezni, od gobavosti do paralize, in moč Jezusovih besed, ki te bolezni ozdravijo. Luka nam poda srečen konec, ko Jairova hči vstane in reče staršem, naj ji dajo jesti. (Lk 8,55) Luka tudi rad pokaže, da ima Jezus čas za vdove, uboge in zavržene. Dotikal se je gobavih, jedel je s farizeji, toda tudi z osovraženim pobiralcem davkov Zahejem.

KAJ JE JEZUS GOVORIL?

Uporabljajoč vsem dobro znane primere in dogodke je Jezus učil ljudi tako, da bi ga lahko čim bolj razumeli. Luka zapiše mnoge čudovite kratke zgodbe – prilike. Zakaj je naš odgovor na božjo ljubezen tako neznat? Prilika o sejalcu nam daje odgovor. (Lk 8, 1-15) Kdo je moj bližnji? Jezus drzno postavi za junaka zaničevanega Samarijana. In na koncu naroči vpraševalcu: "Pojdi in ti delaj prav tako!" (Lk 10, 25-37) Kaj se zgodi tistim, ki živijo samo za ta svet? Samo v nekaj besedah vidimo svet bogatega človeka, ki se zruši, ko poseže vmes Bog. (Lk 12, 15-21)

Zakaj se ljudje obotavljajo sprejeti Božje kraljestvo? Povabilo na veliko gostijo vsi prezrejo in se izgovarjajo s slabimi izgovori. Preseneti nas, kdo potem vstopi. (Lk 14, 15-24)

Kakšen je Bog? Luka postavi tri najlepše Jezusove prilike, da na to odgovori. Bog je kot pastir, ki gre za izgubljeno ovco. Žena najde srebrn kovanec in vsi se veselijo. Najbolj znana je prilika o izgubljenem sinu. Oče mora pustiti sinu, da gre od njega. Sin zapravi očetov denar v tujini, toda spozna svojo bedo

in se vrne domov z resničnim kesanjem. Oče steče proti sinu in ga objame. To je mera Božje ljubezni in odpuščanja. Takšen je Bog.

Jezusove zgodbe imajo veliko moč. Ali bodo vsi rešeni? Sebično brezbožno življenje bogatina je kaznovano v mukah pekla, od koder ni izhoda in ni popravnega izpita. Lazar pa prejme odpuščanje in uživa v nebeškem domu.

ZAKAJ JE JEZUS PRIŠEL?

Luka odgovarja na to vprašanje, ko pobira-
Lec davkov Zahej najde novo življenje po Jezusu. "Sin človekov je namreč prišel iskat in rešit, kar je izgubljeno." (Lk 19,10) Nič drugega kot Bog, ki vstopi v nas skozi Jezusa, nam tega ne more omogočiti. Jezus je Božji Sin in njegovo kraljestvo se ne bo nikoli končalo. Je Kristus, Gospod, Odrešenik. Starec Simeon opisuje malega Jezusa v molitvi: "Kajti moje oči so videle tvojo rešitev, ki si jo pripravil pred obličjem vseh ljudstev: luč v razodetje poganom in slavo Izraela, tvojega ljudstva." (Lk 2, 30-32) Jezus nam citira preroka Izaija, da opiše svoje poslanstvo: "Duh Gospodov je nad menoj, ker me je mazilil, da prinesem blagovest ubogim. Poslal me je, da oznamim jetnikom prostost in slepim vid, da pustim zatirane na prostost, da oznamim leto, ki je ljubo Gospodu." (Lk 4, 18) Samo Jezus ima moč odpuščati grehe. Obtožen je bil bogokletja – enačenja z Bogom. Sam dokazuje svojo trditev z ozdravitvijo paraliziranega človeka. Opozarja svoje učence, da vodi pot do nebes skozi križ – sam mora trpeti, umreti in vstati. (Lk 9, 21-22) Ko je na gori s Petrom in Janezom, vidijo veliko svetlobo in sijočo slavo. Pojavita se Mojzes in Elija. Govorita z Jezusom o njegovi smrti.

Postavi ga v Jeruzalem in senca križa leži nad zadnjimi petimi poglavji. Nasprotovanje in sovražnost rasteta, tempo se pospeši in še preden učenci ugotovijo, kaj se dogaja, je Jezus prijet, zaslisan, obtožen in križan.

Luka govori o skesanem tatu, ki je bil križan z Jezusom, in se je obrnil nanj z

zaupanjem: "In govoril je: 'Jezus, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!' In on mu je rekel: 'Resnično, povem ti, danes boš z menoj v raju.'" (Lk 23, 42-43)

Zato je Jezus prišel rešit izgubljene, čeprav je to zanj pomenilo strašno smrt na križu.

JEZUS JE ŽIV

To nam Luka pove v štiriindvajsetem poglavju. Kar polovica tega poglavja je posvečena zgodbi dveh učencev, ki srečata vstalega Jezusa na svoji poti. Prvi dan, ko je Jezus vstal, so bili učenci zmedeni. Grob je bil brez dvoma prazen in Jezusovo telo je izginilo. Dva angela sta povedala ženam, ki so šle iskat Jezusovo telo, takole: "Ni ga tukaj, temveč je bil obujen. Spomnite se, kako je govoril, ko je bil še v Galileji." (Lk 24,6)

Učenci sprva tega niso mogli verjeti, slišati je bilo prelepo, da bi bilo res. Luka jih pusti v negotovosti in pridružimo se dvema učencema, ki sta šla domov v Emavs. Razočarana in malodušna sta šla nazaj v svojo vas, da bi vse skupaj pozabila. Toda Jezus se jima pridruži, govori z njima, in ne da bi ga spoznala, jima razkriva spise Stare zaveze. V knjigah postave, prerokov in psalmov piše, da mora Kristus trpeti in umreti za grehe sveta in vstati tretji dan. Ko pridejo v vas, ga povabita, naj ostane z njima in prespi. Ko je Jezus prelomil kruh in ga blagoslovil, sta ga prepoznala: "In rekla sta drug drugemu: 'Ali ni najino srce gorelo v naju, ko nama je po poti govoril in odpiral pisma?'" (Lk 24,32) Potem sta srečala še druge učence, ki se jim je Jezus prikazal. Postavil se je mednje in rekel: "Poglejte moje roke in moje noge, da sem jaz sam. Potipljite me in

poglejte, kajti duh nima mesa in kosti, kakor vidite, da jih imam jaz." (Lk 24,39)

Luka nas pelje na grič blizu Jeruzalema, kjer se Jezus dvigne v nebo. Evangelij se konča z obljubo, da bo prišel Sveti Duh. To zgodbo pove Luka v Apostolskih delih.

KAJ SE NAS TO TIČE?

Ko beremo Lukov evangelij, ves čas vidimo Jezusa. Luka nam ga predstavi kot popolnoma človeško bitje, ki razume vse, kar doživljamo, toda tudi kot popolnega Boga, obljubljenega odrešenika, kralja in gospoda nebes in Zemlje. Samo on lahko odpušča grehe, nas reši pred njimi in samo on nas lahko naredi Božje otroke, člane svoje družine, prave Kristjane. To ga je stalo smrti na križu. Ko ga gledamo v duhu, kako umira na križu, moramo vedeti, da je to zaradi naših grehov. Šel je skozi pekel ločitve od Boga in sprejel kazen za naše grehe.

"Reševal je druge, naj reši še samega sebe," se mu je rogala množica. On bi lahko rešil sebe, toda če bi storil tako, ne bi rešil drugih, niti nas.

Nekaj je poznati Jezusa samo kot zgodovinsko bitje. Čisto druga stvar pa je odpreti mu svoje življenje, povabiti ga vanj. Predstavljajmo si učenca na poti v Emavs. Jezus je bil z njima, kot je s teboj ta trenutek. "Ostani z nama," sta mu rekla, in Jezus je vstopil v njun dom in njuno življenje. Ko sta mu odprla svoj dom in ga povabila vanj, sta ga spoznala. Prav tako je z nami. Le če odpremo svoje srce Jezusu in ga povabimo vanj, ga bomo res spoznali na najbolj oseben način.

Prevedel: Smiljan Trobiš